

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 10. 2019
COM(2019) 476 final

2019/0229 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje
povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168
smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby zaviedol osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice na zjednodušenie výberu DPH alebo na zamedzenie určitým daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa dani.

Taliansko listom, ktorý Komisia zaevidovala 12. apríla 2019, požiadalo o predĺženie výnimky z článku 168 a článku 26 ods. 1 písm. a) smernice o DPH, ktorú v súčasnosti uplatňuje. Konkrétne žiada o povolenie naďalej uplatňovať výnimku z článku 168 smernice spočívajúcu v obmedzení práva na odpočítanie DPH na vstupe účtovanej pri výdavkoch súvisiacich s cestnými motorovými vozidlami, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, a to stropom na úrovni 40 %. Taliansko zároveň žiada o povolenie naďalej uplatňovať výnimku z článku 26 ods. 1 písm. a) spočívajúcu v oslobodení použitia vozidiel na súkromné účely od DPH v prípade vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, keď sa na tieto vozidlá vzťahuje obmedzenie práva na odpočítanie dane.

O žiadosti predloženej Talianskom Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty listom z 13. mája 2019. Listom zo 14. mája 2019 Komisia oznámila Taliansku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo odpočítat DPH účtovanú na uskutočnené nákupy a prijaté služby na účely svojich zdaniteľných transakcií v členskom štáte, v ktorom sa takéto transakcie uskutočňujú. V článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice sa stanovuje, že použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromnú spotrebu sa považuje za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak je DPH za tento tovar odpočítateľná.

V prípade cestných motorových vozidiel, ktoré sú súčasťou majetku podniku, sa uplatňovanie uvedených ustanovení stretáva s množstvom praktických ťažkostí, a to najmä preto, že nie je ľahké rozlišovať medzi súkromným a služobným využitím týchto vozidiel. Keď sa uchovávali záznamy o využívaní takýchto vozidiel, v takom prípade predstavujú dodatočnú záťaž pre podniky aj verejné orgány, pokiaľ ide o ich vedenie a kontrolu. Uplatňovanie týchto ustanovení navyše môže zvyšovať riziko zneužívania DPH alebo pokusov o podvod, najmä formou potenciálneho nižšieho vykazovania súkromného využívania týchto vozidiel.

Taliansku sa v súčasnosti povoľuje odchyliť sa od článku 168 smernice o DPH obmedzením práva na odpočet DPH z nákladov na nákup vozidla na 40 %, vrátane nákladov na jeho zmluvnú montáž a pod., výrobu, nadobudnutie v rámci Spoločenstva, dovoz, lízing alebo prenájom, úpravy, opravy alebo údržbu, ako aj z výdavkov na tovar dodávaný a služby poskytované v súvislosti s vozidlami a ich využívaním, vrátane mazív a palív, pokiaľ sa predmetné vozidlo nevyužíva výhradne na podnikateľské účely. Táto výnimka sa vzťahuje na všetky motorové vozidlá okrem poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ktoré sa bežne používajú na prepravu osôb alebo tovaru v cestnej premávke, ktorých najvyššia povolená hmotnosť je 3,5 tony a v ktorých je okrem sedadla vodiča maximálne deväť ďalších sedadiel.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

Nevzťahuje sa však na výdavky súvisiace výlučne s podnikaním zdaniteľnej osoby. To by platilo v prípade vozidiel, ktoré sú zaradené do prevádzkového inventára zdaniteľnej osoby v rámci výkonu jej činnosti, v prípade vozidiel používaných ako taxíky, vozidiel používaných na výučbu v autoškolách a vozidiel využívaných na prenájom alebo lízing alebo využívaných obchodnými zástupcami.

Taliansku sa zároveň povoľuje odchýliť sa od článku 26 ods. 1 písm. a) smernice o DPH oslobodením použitia vozidiel na súkromné účely od DPH v prípade vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, keď sa na tieto vozidlá vzťahuje uvedená výnimka.

Uvedené odchyľujúce sa opatrenia prvýkrát povolila Rada rozhodnutím 2007/441/ES z 18. júna 2007² do 31. decembra 2010. Na žiadosť Talianska sa následne trikrát predĺžili: vykonávacím rozhodnutím Rady 2010/748/EÚ z 29. novembra 2010³ na obdobie od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013, vykonávacím rozhodnutím Rady 2013/679/EÚ z 15. novembra 2013⁴ na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2016 a napokon vykonávacím rozhodnutím Rady 2016/1982/EÚ z 8. novembra 2016⁵ na obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2019.

Súčasná žiadosť Talianska o ďalšie predĺženie tejto výnimky do 31. decembra 2022 sa zakladá na rovnakých dôvodoch, ktoré boli predložené v predchádzajúcich žiadostiach. K žiadosti je priložená správa, ktorá obsahuje preskúmanie percentuálneho obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočet, ako sa vyžaduje v článku 6 rozhodnutia 2007/441/ES.

Z údajov, ktoré Taliansko poskytlo, vyplýva, že súčasná 40-percentná sadzba je naďalej primeraná, pretože odzrkadľuje súčasnú situáciu talianskeho hospodárstva, pokiaľ ide o pomer používania takýchto cestných motorových vozidiel na účely podnikania a na súkromné účely. V správe predloženej Talianskom sa konštatuje, že v talianskom hospodárstve prevládajú mikropodniky, ktoré predstavujú 99 % talianskych firiem a zhruba 5,2 milióna zdaniteľných osôb. To svedčí o tom, aké komplikované je pre úrady overiť súkromné a pracovné využívanie motorových vozidiel vo vlastníctve týchto mikropodnikov. Prevládajúce zastúpenie mikropodnikov zároveň opodstatňuje prijatie zjednodušujúcich opatrení, aby sa zabezpečilo dodržiavanie daňových povinností.

Taliansko v správe uvádza, že tieto mikropodniky dosahujú minimálny obrat a vo väčšine prípadov majú len jedného zamestnanca, možno teda predpokladať, že predmetné vozidlá sa vo veľkej miere využívajú na súkromné účely. Odhaduje sa, že talianske zdaniteľné osoby vyžívajú firemné vozidlá, na ktoré sa vzťahuje výnimka, na súkromné účely v priemernej miere predstavujúcej 60 %. To možno vysvetliť prevahou mikropodnikov, ktoré vlastnia väčšinu firemných vozidiel prevádzkovaných v Taliansku. Väčšie firmy (s obratom nad 5 miliónov EUR) predstavujú len 1 % z celkového počtu a väčšinu svojich firemných vozidiel pridávajú zamestnancom alebo konateľom ako nepeňažnú zamestnaneckú výhodu. V tejto súvislosti treba poznamenať, že úhrada dane vyplývajúcej z týchto nepeňažných zamestnaneckých výhod je povinnosťou zamestnanca (alebo konateľa), ktorý túto výhodu využíva, čiže zákonne počas roka používa firemné vozidlo na osobné a rodinné účely. Taliansko uvádza, že využívanie vozidiel patriacich väčším firmám na iné ako pracovné účely, predstavuje viac ako 50 %.

² Ú. v. EÚ L 165, 27.6.2007, s. 33.

³ Ú. v. EÚ L 318, 4.12.2010, s. 45.

⁴ Ú. v. EÚ L 316, 27.11.2013, s. 37.

⁵ Ú. v. EÚ L 305, 12.11.2016, s. 30.

S cieľom odôvodniť vhodnosť 40-percentného pomeru sa Taliansko odvoláva na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-228/05 *Stradasfalti*⁶, podľa ktorého obmedzenie práva na odpočítanie výdavkov spojených s motorovými vozidlami, ktoré predtým platilo v Taliansku, nie je v súlade s právnymi predpismi EÚ. Na základe tohto rozsudku bolo Taliansko povinné zaviesť postup podávania žiadostí o vrátenie neodpočítanej dane. Taliansky zákonodarcia rozhodol, že daňovníci môžu požiadať o vrátenie dvoma rôznymi spôsobmi: prostredníctvom „analytického podania“, keď preukážu správnosť percentuálneho pomeru odpočtu, pre ktorý žiadajú vrátenie, alebo prostredníctvom „online podania“ s uplatnením vrátenia dane v paušálnej sadzbe 40 %. Taliansko uvádza, že v 95 % žiadostí o vrátenie sa využilo „online podanie“. Podľa Talianska to potvrdzuje, že samotné zainteresované strany uznávajú vhodnosť tohto percentuálneho pomeru pre talianske hospodárske realie.

Je pravda, že rozlišovanie súkromného a služobného využívania firemných vozidiel by zahŕňalo zložité a neprimerané náklady na vedenie primeraných záznamov v porovnaní s potenciálnymi výhodami, najmä pokiaľ ide o živnostníkov a mikropodniky. Mohlo by viesť aj k vzniku právnych sporov medzi daňovými orgánmi a zdaniteľnými osobami, čo by vyvolalo ďalšie náklady.

Zdá sa, že 40-percentná sadzba primerane vystihuje skutočné využívanie týchto vozidiel na podnikateľské účely. Uplatnenie vyššej či nižšej sadzby by skutočne viedlo k nadmerne vysokým rozdielom medzi stanovenou sadzbou a skutočným využívaním vozidiel na podnikateľské činnosti a súkromné účely. Táto sadzba je podobná percentuálnemu podielu používanému v iných členských štátoch.

Opatrenia prijaté rozhodnutím 2007/441/ES sa považujú za uspokojivý kompromis medzi prijatými pravidlami a nákladným, časovo náročným a do značnej miery neefektívnym vedením záznamov s cieľom potvrdiť, že sa dané konkrétne vozidlo skutočne využilo na podnikateľské činnosti.

Neočakáva sa, že by odchyľujúce sa opatrenia významne ovplyvnili celkovú sumu daňových príjmov Talianska vybraných vo fáze konečnej spotreby. Takisto sa nepredpokladá, že by mali nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom na to, že právny rámec EÚ a skutková situácia zostávajú nezmenené, sa zdá, že požadované predĺženie odchyľujúcich sa opatrení do 31. decembra 2022 je odôvodnené. Navrhuje sa preto udeliť požadovanú výnimku. Ak chce Taliansko požiadať o ďalšie predĺženie po roku 2022, do 1. apríla 2022 musí predložiť žiadosť o predĺženie spolu so správou vrátane preskúmania uplatňovaného percentuálneho obmedzenia.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s právom na odpočet boli udelené aj iným členským štátom.

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočítanie DPH. Dovtedy oprávňuje členské štáty zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali podľa vnútroštátnych právnych predpisov k 1. januáru 1979. Na základe toho existuje niekoľko ustanovení o zachovaní status quo, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v súvislosti s firemnými motorovými vozidlami.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 2006 vo veci C-228/05, *Stradasfalti Srl/Agenzia delle Entrate - Ufficio di Trento*, ECLI:EU:C:2006:578.

Predchádzajúce iniciatívy, ktorými sa mali stanoviť pravidlá o tom, ktoré kategórie výdavkov môžu byť predmetom obmedzenia práva na odpočet, zlyhali⁷. Kým tieto pravidlá nebudú harmonizované na úrovni EÚ, takéto výnimky sa považujú za primerané.

Navrhované opatrenia sú preto v súlade s ustanoveniami smernice o DPH.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 395 smernice o DPH je jediným možným právnym základom.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom je návrh založený, patrí návrh do výlučnej právomoci Európskej únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

• Proporcionalita

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť výber daní a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani. Predovšetkým vzhľadom na potenciál podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o kilometráži pre daňové orgány, obmedzenie na 40 % by zjednodušilo postup výberu DPH a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov.

• Výber nástroja

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady, ktorá koná jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Nevykonalí sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Talianskom a týka sa iba tohto členského štátu.

• Získavanie a využívanie expertízy

Externá expertíza nebola potrebná.

⁷ KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21.5.2014, s. 3).

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zjednodušiť postup výberu DPH a zamedziť daňovým únikom. Má preto potenciálny pozitívny vplyv tak na podniky, ako aj na verejné orgány. Taliansko označilo odchyľujúce sa opatrenia za najvhodnejšie riešenie. Tieto odchyľujúce sa opatrenia sú porovnateľné s inými minulými a súčasnými výnimkami udelenými ostatným členským štátom.

- **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky na ochranu základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Návrh zahŕňa doložku o ukončení platnosti, ktoré je stanovené na 31. december 2022.

Ak Taliansko zváži ďalšie predĺženie odchyľujúcich sa opatrení aj po roku 2022, malo by Komisii predložiť žiadosť o predĺženie, ku ktorej bude pripojená správa vrátane preskúmania percentuálneho obmedzenia, a to najneskôr do 1. apríla 2022.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty⁸, a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 168 smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočet dane z pridanej hodnoty (DPH) z tovaru a služieb, ktoré využívajú na účely ich zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa použitie majetku podniku na súkromné účely zdaniteľných osôb alebo ich zamestnancov, alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely ich podnikania, považuje za poskytnutie služieb za protihodnotu.
- (2) Rozhodnutím Rady 2007/441/ES⁹ sa Taliansku povoľuje obmedzovať právo na odpočítanie DPH podľa článku 168 smernice 2006/112/ES na 40 % v prípade DPH účtovanej pri niektorých výdavkoch na určité cestné motorové vozidlá, ktoré sa nepoužívajú výhradne na podnikateľské účely. Pokiaľ ide o vozidlá, na ktoré sa vzťahuje toto 40-percentné obmedzenie, musí Taliansko oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie týchto vozidiel na súkromné účely za poskytovanie služieb v zmysle článku 26 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES. Rozhodnutie 2007/441/ES, ktorého platnosť sa niekoľkokrát predĺžila, sa prestane uplatňovať 31. decembra 2019.
- (3) Taliansko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 12. apríla 2019, o povolenie pokračovať v uplatňovaní odchyľujúcich sa opatrení povolených rozhodnutím 2007/441/ES (ďalej len „odchyľujúce sa opatrenia“) na ďalšie obdobie do 31. decembra 2022.
- (4) Listom z 13. mája 2019 Komisia informovala ostatné členské štáty podľa článku 395 ods. 2 druhého pododseku smernice 2006/112/ES o žiadosti, ktorú Taliansko predložilo. Komisia listom zo 14. mája 2019 oznámila Taliansku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

⁸ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

⁹ Rozhodnutie Rady 2007/441/ES z 18. júna 2007, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 165, 27.6.2007, s. 33).

- (5) Okrem žiadosti Taliansko predložilo Komisii správu v súlade s článkom 6 rozhodnutia 2007/441/ES vrátane preskúmania percentuálneho pomeru, ktorý sa uplatňuje na obmedzenie práva na odpočet DPH. Na základe aktuálne dostupných informácií Taliansko naďalej považuje sadzbu 40 % za opodstatnenú. Taliansko taktiež zastáva názor, že zrušenie požiadavky účtovať DPH pri súkromnom použití motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje uvedené 40-percentné obmedzenie, je aj naďalej potrebné, aby sa zabezpečila úplnosť a jednotnosť tohto opatrenia. Zamedzilo by sa tak dvojitému zdaneniu. Tieto odchyľujúce sa opatrenia sa zdôvodňujú tým, že je nutné zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť daňovým únikom prostredníctvom nesprávne vedených záznamov a nepravdivých daňových priznaní.
- (6) Predĺženie odchyľujúcich sa opatrení by sa malo obmedziť na čas potrebný na vyhodnotenie účinnosti odchyľujúcich sa opatrení a primeranosti percentuálneho pomeru. Taliansku by sa preto malo povoliť, aby do 31. decembra 2022 naďalej uplatňovalo odchyľujúce sa opatrenia.
- (7) Mal by sa stanoviť konečný termín na vyžiadanie povolenia na akékoľvek ďalšie predĺženie odchyľujúcich sa opatrení po roku 2022, ktoré by Taliansko považovalo za potrebné. Od Talianska by sa malo vyžadovať, aby s prípadnou žiadosťou o predĺženie predložilo správu vrátane preskúmania percentuálneho pomeru, ktorý sa uplatňuje na právo na odpočet DPH.
- (8) Odchyľujúce sa opatrenia budú mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku dane vybratej na úrovni konečnej spotreby a nebudú negatívne ovplyvňovať vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.
- (9) Rozhodnutie 2007/441/ES by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2007/441/ES sa mení takto:

1. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

Žiadosť o povolenie predĺženia platnosti odchyľujúcich sa opatrení povolených v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 1. apríla 2022. K žiadosti sa priloží správa, ktorá obsahuje preskúmanie percentuálneho pomeru uplatňovaného na obmedzenie práva na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.“;

2. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

Toto rozhodnutie platí do 31. decembra 2022.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*